



شماره ۳۰

هـ وـ الـ

ای یار روحانی خداوند بیمانند شاهد و گواه است که این آوازه شب و روز بید رگاه احدیت عجز و نیاز مینماید کهای پروردگار یارانرا کامگار کن و بعیوب دیت همدم و دمساز فرما قلوب را نورانی فرما و وجوه را رحمانی کن تا بنیان محبت و مهریانی در عالم انسانی تأسیس گردد و نوع بشر بیکد یگر مفتون و مهرپرور گردند شرق دست در آغوش غرب نماید فرنگ بی د رنگ سبیل محبت پویید ترک تاجیک را هدم داند وهم آغوش و مهریان شمرد کل باهم در نهایت الft ویگانگی معاشرت و مصاحبت نمایند بیگانگی نماند ذکر اغیار نشود و همدگر را آشنا و یار و غمگسار گردند ای — پروردگار این شب تار را روز روشن فرما و این بغض وعد اوست بین ملل را به انس و محبت مبدل کن تا عالم آفرینش آسايش یابد و جهان پرگرور از عالم الهی نصیب موفور جوید توئی مقتد روتوانات توئی

## ص ٤٠ مجموعه ۲ من احاتها

و عن ٧١ مجموعه مناجات

فهرست جزوی . ۳

- |  |   |
|--|---|
| ای یار روحانی . . . ای پروردگار یاران را<br>ای یاران مقصود از اشراق<br>ای بندهء من مُلک — وای وای ای عاشقان<br>وحدت عالم انسانی<br>شأن و مقام حضرت عبد البهاء<br>مناسبات افراد و محفل روحانی<br>نهی از دخول درخانه اشخاص<br>رسم ره اینست<br>(دنباله) دیانت اسلام | ۱— مناجات<br>۲— آثار مبارکه<br>۳— کلمات مکنونه<br>۴— مبادی روحانی<br>۵— تاریخ<br>۶— مبادی اداری<br>۷— احکام<br>۸— حیوه بهائی<br>۹— تاریخ ادیان<br>۱۰— معرفی آثار مبارکه لوح ابن ذئب<br>۱۱— آنچه که ذکر شتا ابد بر سر زبانها باقی میماند .<br>۱۲— راهنمای زندگی تسلط بر نفس<br>۱۳— زبان عربی |
|--|---|

## هولّه

آثار مبارکه

ای یاران مقصود از اشراق شمس حقیقت و نفح در صور و ارتفاع  
ندا و تحمل صد هزار مشقت و بلا وحش در مشهد فدا و قربانی  
شهدا این بود که این جهان تاریک روشن گردد و روی زمین  
بهشت برین شود نزاع وجد ال بکلی برافتد بقسمی که جنگ و  
پرخاش از خصائص اراذل واوباش گردد بنیان بعضا برافتد و بنیاد  
جفا خراب گردد و شجره محبت و وفا غرس شود عالم خاک آشینه  
جهان پاک گردد اهل زمین آسمانی گردند و نفوس ظلمانی نورانی  
شوند و انفس شیطانی رحمانی گردند محبت و مهربانی آغاز کند و  
با نوع انسانی از هر قبیل درنهایت محبت و الفت سلوک و حرکت  
فرمایند. ای یاران و صایا و نصایح جمال قد مرا بگوش جان استماع کنید و  
تاتوانید خاطری میازارید و دلی رامحزون مکنید سبب سورقلوب باشد  
وباعت شادمانی عالم انسانی گردید نظر بخلق نکنید بلکه توجه به حق  
نمایید مخلق با خلاق الهی شوید و منجد ببنفحات قدس ربیانی  
گردید. آیات رحمت حق باشید و بینات موهبت آسمانی گردید  
دشمنان را دوست جانی شوید و اعدا را یار روحانی گردید اگر  
ضربی خورید رحمتی بنمایید اگر زخمی گیرید مرهمی بنهید اگر  
سم قاتل چشید شهد فائق بد هید بلکه بالطفاف بی پایان حضرت  
رحمان مانند شمع هر جمعی را روشن نمایید تا جانها بشارت یابد  
و دلها مسرت جوید چشمها روشن شود گوشها همراز مرغ چمن

گردد اینست و صایا و نصائح عبد البهاء. اميدوارم با آن موقف  
شويد **وعَلَيْكُمُ التَّحِيَّةُ وَالْفَنَاءُ.** ع ع

ص ۱۸۱ مکاتیب جلد ۸

کلمات مکنونه ای بندۀ من

ملک بیزوال را بانزالی از دست منه و شاهنشهی فردوس را بشهوتی  
از دست مده. اینست کوثر حیوان که از معین قلم رحمن ساری گشته  
طوبی للشاربین.

بیزوال : جاود ای، باقی  
معین قلم رحمن : چشم الهی، آب گوارای آثار الهی - قلم اعلی  
میفرماید : "آب زندگانی: بیان الهی است و همچنین بیناتش"  
کوثر حیوان : آب زندگانی (کوثر: چشم الهی در بهشت)  
ساری : جاری

طوبی للشاربین : خوشحال کسانیکه می آشامند  
انزال : پیروی از شهوت و ارتکاب گناهان، در تبیین این کلمه  
حضرت عبد البهاء در لوح شیراز، موئید میفرمایند:

"وَأَمَّا مَا سَأَلْتَ مِنَ اللَّوْلُؤِ الْمُصُونِ فِي الْكَلْمِ الْمَكْنُونِ مُخَا طِبَا" إِلَى  
هَمَّجِ رَعَاعِ(ایاک آن تحرم نفسک ملکاً لا یزال سبب من الانزال) آنی  
لا تحرم نفسک عن المواهب الالهیة والمناج الرحمانیة والعطاء -

الْمَوْفُورُ وَالْجَزَاءُ الْمَشْكُورُ بِسَبِيلِ آتِيَّاتِ الشَّهَوَاتِ النَّعْسَانِيهِ وَاللَّذَا ذُرَّ  
الْعِسْمَانِيهِ وَالْأَحَلامُ الشَّيْطَانِيهِ فَالآنِزَالُ كَنَايَهُ عَنِ آتِيَّاتِ الشَّهَوَاتِ  
وَآرِتَكَابِ الْخَطَبَاتِ مِنْ أَىِّ نُوعٍ كَانَ . . . " مائده٢ ص٩٥

مضمون بیان مبارک بفارسی چنین است:

واما آنچه سوءاً ل کردی از مروارید مصنون در کلمه مکنون که خطاب  
است به مردمان پست و فرمایه که لوبادا محروم کنید نستان را از  
ملک جاود اندی بسبب انزال(یعنی محروم مکن نفست را از بخششها  
الهی و عطایای رحمانی و عطا، فراوان و جزاء مشکور بسبب پیروی  
کردن از شهوت نفسانی ولدتهای جسمانی و خوابهای شیطانی.  
پس انزال: کنایه از پیروی کردن از شهوت و انجام دادن گناهان  
است از هر نوعی که باشد.

وا وای ای عاشقان هوای نفسانی

از معشوق روحانی چون برق گذشتهداید وبخيال شیطانی دل محکم  
بسته اید. ساجد خیالید واسم آن راحق گذاشتهداید وناظر  
خارید ونام آن را گل گذارد هاید نه نفس فارغی از شما برآمد و نه  
نسیم انقطاعی از ریاض قلوبتان وزید نصایح مشفقانه محبوب را  
بیاد داده اید واصفحة دل محو نموده اید و چون بهائم در سبزه زار  
شهوت و امل تعیش می نمایید.

ساجد: سجدہ کننده

نفس: دم و بازدم (هواییکه در تنفس وارد ریه میگرد و خارج میشود)  
در فارسی معنای نسیم نیز آمده.

فارغ: در فارسی معنی آسوده، بی خبر و بی نیاز نیز مُضطَّلح است  
انقطاع: گُسْشَن از خلق و توجه بخدا در جمیع احوال، قطع علاقه  
کردن از مَسِوَّی اللَّهِ  
(در امر الهی منظور ازانقطاع فقر و ترک دنیا نبوده)  
بلکه آنستکه: هیچ شیئی یا امری از امور انسان را از حق  
باز ندارد)  
ریاض: باغها مفرد: روَضَه: باغ  
نصایح: نصیحت ها  
مشفقانه: مشق: دلسوز و مهریان)  
بهائم: چهار پایان  
اَمَل: آرزو  
تعیش: خوش گذراندن، زندگی کردن

### وحدت عالم انسانی

در شرایع قبل، توحید، مَحَورِ اصولِ دین بود در این ظهور وحدت  
عالم انسانی اعظم تعالیم مبارک است حال سبینیم مقصود از  
وحدت عالم انسانی چیست؟

وحدت عالم انسانی یعنی اتحاد واقعی وتساوی کامل تمام نوع  
انسان در برابر قوانین وحقوق انسانی. همچنین از این تعلیم  
این نتیجه مستفاد میشود که عموم اهل عالم باید با کمال محبت و  
وداد باهم رفتار نمایند. رنگ و نژاد، جنس، مذهب، ملیت

انسانها نباید سبب برتری گروهی برگردد دیگر شود .  
جمال مبارک میفرمایند . قوله الا حلی :

"ای اهل عالم همه باریک دارید و برگ یک شاخصار"  
خوب به عظمت این بیان حضرت بها، الله بیند یشیم و نیز بوضع  
جهان و آنچه در آن میگذرد توجه نمائیم که چگونه این نسخه  
طبیب الهی جهان بیمار را بهبود میبخشد .

نکات زیر اصالت تعلیم مبارک را اثبات مینماید

۱— بنابه تصویص کتب مقدسه الهیه انسان از یک مبدأ صادر و  
از یک فیض مستفیض گشته است . انسان مظہر صفات و کمالات الهی

۲— از نظر بیولژی جسم انسانها براساس یک نظم قرار  
دارد و اصول فیزیک و شیمی در مولکولهای بدن انسانها یکی است  
وابد" اختلافی بین افراد وجود ندارد .

۳— وحدت کائنات در جهان حکم‌فرمایست . حضرت عبد البهاء

میفرمایند (۶) قوله الا حلی :

"مثلا" ملاحظه کنید که کائنات از اجزاء، فرد یه ترکیب شده و این  
جواهر فرد یه در جمیع مراتب وجود، سیر دارند مثلا" هرجزی از  
اجزاء فرد یه که در هیکل انسانست وقتی در عالم نبات بوده وقتی  
در عالم حیوان و وقتی در عالم جماد؛ متصل از حالی بحالی و از  
صورتی بصورتی انتقال دارد و از کائنه بکائن دیگر در صورت نامتنا  
عرضه" و طولا" انتقال مینماید در هر صورتی کمالی دارد . این سیر

(۶) میادی روحانی ص ۴۶ - نطق مبارک دارالفنون کالیفرنیا ۱۸ اکتبر ۱۹۱۲

کائنات مستمر است لهذا هر کائنه عبارت از جمیع کائنات است .  
اینست امتداد مردمت لازم تا این جوهر فرد، که در جسم انسانست،  
در جمیع مراتب وجود سیر و حرکت کند : یکوقت تُراب بود انتقالاتی  
داشت در صور جمادی . بعد انتقال کرد بعالم نبات . انتقالاتی  
داشت در صور نباتی . بعد انتقال پیدا کرد در صور حیوانی ، حالا  
بعالم انسانی آمده است در مراتب انسانی سیر میکند بعد بر میگرد  
بعالم جماد . همینطور در جمیع مراتب سیر میکند . در صور کائنات  
نامتناهی جلوه مینماید و در هر صورتی از صور کمالی دارد در عالمِ  
جماد کمالات جمادی داشت و در عالم نبات کمالات نباتی داشت  
در عالم حیوان کمالات حیوانی داشت و در عالم انسان کمالات انسانی  
دارد . پس واضح شد که هر جوهر فردی از کائنات انتقال در صور  
نامتناهی دارد و در هر صورتی کمالی . از این واضح شد که کائنات  
یکی است عالم وجود، واحد است پس چون در وجود کائنات وحدت  
است، دیگر معلوم است که در عالم انسان چه وحدتی است . این  
مُبِرْهَن است که وحدت اندر وحدت است مبدأ و منتهای وجود  
وحدت است با وجود این وحدت عالم انسانی و جمیع کائنات آیا  
جائزان است که در عالم انسانی نزاع وجدال باشد؟ . . .

حال که به اصل مطلب واقع گشتم این تعلیم اساسی دیانت  
بهائی را بشرح زیر مورد مطالعه قرار میدهیم .

اول — وحدت عالم انسانی اُس اساس آفرینش انسان است .

حضرت عبد البهاء میفرمایند . قوله الا حلی :

"هرچند در قرون ماضیه این حقیقت نمایان نبود، اما حال که عصر نورانی است و قرن علم و ترقی عالم انسانی، بعون و عنایت الهی این مسئله آشکار شد که جمعیت بشریه مرتبط نبود و جمیع از یک عائله واهل یک وطن و یک کوه . عصر وحدت عالم انسانی است و زوال اوهام قرون ماضیه . هر دانشمندی احساس مینماید که این قرن وحدت و اتحاد است و تعصبات و همیه روپردازی . لهذا امیدوارم سوء تفاهم بین ملل بکلی از میان برخیزد تا بد انند که اساس رحمانی وحدت عالم انسان است و مقصود اصلی مظاہرالهیه تربیت عالم بشری . . . " پیام ملکوت ص ۴۵

#### دوم— وحدت عالم انسانی سبب آسایش و سعادت بشر است.

حضرت عبد البهاء میفرمایند . قوله الا حلی :

"جمیع ملل عالم شهادت میدهند که تا وحدت عالم انسانی حاصل نگردد از برای بشر راحت و سعادت حاصل نخواهد شد محبت است که سبب حیات عالم انسانی است . اتحاد است که اسباب سعادت بشر است لکن هرچیزی منوط با اسباب است تا اسباب بش مُهیا نشود حاصل نمیشود مثلاً" این چرا غر را لازم است که بلوری مهیا . روغنی مهیا . فتیله‌ای مهیا شود تا روشن گرد دمام میخواهد . که در میان بشر محبت حاصل شود محبت را روابطی لازم است : یکوقتی است روابط محبت روابط عائله است، یکوقتی است که اسباب

محبت، روابط وطن است، یکوقتی است که اسباب محبت وحدت لسان است، یکوقتی است که روابط محبت وحدت منافع است یکوقتی است که سبب محبت وحدت سیاسی است، یکوقتی است که اسباب محبت تعلیم و تعلم است . این اسباب جمیعاً خصوصی است و محبت عمومی حاصل نخواهد شد بجهت اینکه این سبب محبت است میانه اهل یک وطن اما اهل اوطان دیگر محروم نبود . روابط جنسی سبب محبت میانه آن جنس است این روابط سبب روابط عمومی نمیشود که روابط جنسی و تجارتی و سیاسی و وطنی اسباب ارتباط عمومی شود زیرا روابط جسمانیست . مادّی است . روابط مادّی محدود است زیرا مادّه که محدود است روابطش نیز محدود است پس معلوم شد اعظم روابط و وسیله به جهت اتحاد بین بشر: قوه روحانیه است چونکه محدود بحدودی نیست . . . " پیام ملکوت (۱۰ بندیع) ص ۴۸

سوم— باید بدانیم چه قوه‌ای قادر است وحدت عالم انسانی را تحقق بخشد . بنابراین اعتقاد اهل بها وحدت عالم انسانی جزیقده الهی حاصل نمیگردد .

حضرت عبد البهاء خطاب به انجمن تیاسوفی‌ها میفرمایند . قوله الا حلی :

" . . . آرزوی ما وحدت عالم انسانی است و مقصد ماصلح عمومی . پس در مقصد و آرزو متّحدیم و در عالم وجود مسائلی از این دو مسئله مهمتر نمیشود زیرا وحدت عالم انسانی سبب عزت نوع بشر

است وصلح عمومی سبب آسایش جمیع مَنْ عَلَى الْأَرْضِ. لهذا در این دو مقصد متعدد واعظم از این مقاصد نه... . اليوم یک قوّه عظیمه لازم تا این مقاصدِ جلیله مجری گردد شماها میدانید که امرصلح اکبر خیلی امر عظیم است و جمیع قوای آفاق امروز ضد استقرار این امر. این ملل چنان گمان میکنند که حرب سبب سور است و چنان گمان میکنند که تفرقه سبب عزت است بگمان اینکه اگر ملتی برملتی هجوم آورد و فتح و فتوحی نماید و مملکت و دولتی رامغلوب کند، این سبب ترقی آن ملت و دولت است و حال آنکه این خطاء محس است... .

لهذا ما معماج یک قوّه عظیمه هستیم که سبب اجرای امید ها شود و این واضح است که بقوای مادّیه این مقصد و آمال حاصل نمیشود. اگر بگوئیم بقوه جمیعت حاصل میشود اجناس مختلفند اگر بگوئیم بقوه وطنیت میشود اوطان مختلف است و اگر بگوئیم اتحاد، وحدت عالم انسانی وصلح عمومی بقوه سیاسی میشود سیاست ملوك مختلف است زیرا منافع دول و ملل مختلف است پس واضح شد که جمیع اینها مختلف و محدود است و ممکن نیست جز بقوه معنویه و قوه روحانیه و فیوضات الهیه و نفثات روح القدس که در این قلن عظیم جلوه نموده جز باین ممکن نیست و الا این مقصد در حییز قوه میماند بحییز فعل نخواهد آمد " عن ۹۲ خطابات چهارم - اختلاف رنگ پوست و نژاد انسانها نباید سبب

### اختلاف بین بشریا شد.

حضرت عبد البهاء میفرما یند(خ) قوله الا حلی :

"فِي الْحَقِيقَةِ عَالَمٌ اِنْسَانٌ يَكُونُ خَانِدَانٌ وَيَكُونُ سُلَالَةً اِسْبَابٍ اِختِلَافٌ مَنَاطِقٌ بِمَرْورِ دُهُورِ الْوَانِ مُخْتَلِفٌ شَدَّدَ دُرْمَالِكَ حَارَهُ اَزْ شَدَّتْ تَأْثِيرَ آفَتَابٍ بِمَرْورِ اَحْقَابٍ جِنْسٌ اَسْبُودٌ پَيَّدا شَدَّ وَدَرْمَانَطِقٍ شَعَالِيٍ اَزْ شَدَّتْ سَرْمَا وَدَمْ تَأْثِيرَ حَرَاتٍ بِمَرْورِ دُهُورِ دُهُورِ جِنْسٌ اَبَيَّنَ پَيَّدا شَدَّدَ دَرْمَنْطِقَه مَوْسَطَ جِنْسٌ اَصْفَرٌ وَجِنْسٌ اَسْمَرٌ وَجِنْسٌ اَحْمَرٌ حَاصلٌ گَشْتَ اَمَا فِي الْحَقِيقَةِ نَوْعٌ بَشَرٌ يَكُونُ جِنْسٌ اَسْتَ چُونَ جِنْسٌ وَاحِدٌ اَسْتَ الْبَهَهُ بَایدَ اِتْحَادٌ وَاتْفَاقٌ حَاصلٌ گَرَدَدَ نَهَاخْتِلَافٌ وَابْتِعَادٌ سُبْحَانَ الْمَحْيَوْانَ بَاوْجُودٍ آنَهُ اَسِيرٌ طَبِيعَتٍ اَسْتَ وَطَبِيعَتٍ بِتَمَامِهِ حَاكِمٌ بِرَآنٍ اَسْتَ بازَ اَهْمِيَّتِيٍ بِالْوَانِ نَمِيدَهُدَ . مَثَلًا" مَلاحظَه مِينَمَائِيٍ كَ كَبُوتَرَانٍ سِيَاهٍ وَسَفِيدٍ وَزَرَدٍ وَآبَيٍ وَالْوَانِ مُخْتَلِفٌ بَايَكَدَ يَگَرَ دَرْكَمَالٍ اِختِلَافٌ اَبَدًا" اَهْمِيَّتِيٍ بِالْوَانِ نَمِيدَهُنَدَ وَهَمَجَنِينَ اَغْنَامَ وَبَهَائِمَ بَا وجودِ اِختِلَافِ الْوَانِ دَرْنَهَايَتِ مَحْبَتٍ وَاتْحَادَهُنَدَ ولِي اِنْسَانٌ عَجِيبٌ اَسْتَ كَهَالْوَانِ رَا مَا يَهُ نِزَاعٌ قَرَارَدَادَهُ وَدَرْمَيَانٍ سَفِيدٍ وَسِيَاهَهَايَتِ بُعْدَ وَاخْتِلَافٍ اَسْتَ . چُونَ بَگَلْسَتَانَ دَرَائِیمَ مَلاحظَه نَمَائِیمَ كَهَانِ گَلَهَایِ رِنْگَارِنَگَ چَقَدَرَ جَلَوَهُ دَارَدَ اِختِلَافِ الْوَانِ زِينَتَ گَلْسَتَانَ اَسْتَ اَگْرِيَکَ رِنَگَ بَاشَدَ جَلَوَهُنَدَارَدَ زِينَتَ گَلْسَتَانَ دَرَانِ اَسْتَ كَهَ گَلَهَایِ رِنْگَارِنَگَ بَاشَدَ پَسَ مَعْلُومٍ شَدَ كَهَاخْتِلَافِ الْوَانِ زِينَتَ عَالَمٍ اَنْسَانِيٍ اَسْتَ پَسَ نَهَايَدَ اِختِلَافَ گَرَدَدَ اَمِيدَ وَارَمَ كَهْشَمَا سَبَبَ شَوِيدَ

(خ) پیام ملکوت ص. ۵ لوح مبارک برای مستر ماکسول - شیکاگو

و بجان بکوشید که در میان سیاه و سفید الفت و محبت حاصل گردد " و همچنین میفرمایند : "... جمیع بشر از یک عائله‌اند بندگان یک خداوندند از یک جنسند تعدد اجناس نیست . . . نزد خدا انگلیزی نیست . فریساوی نیست . ترکی نیست ، فرسی نیست . جمیع نزد خدا یکسانند جمیع یک جنسند این تقسیمات را خدا انکو بشر کرده . لهذا مخالف حقیقت است و باطل است . . . در میان حیوانات تعصّب جنسی نیست . . . کبوتر شرق اگر به غرب باید با کبوتر غرب در نهایت آمیزش پیام ملکوت ص ۶۴ است . . . "

پنجم - تعالیم و احکام در این امر اعظم کل برمحور عالم انسانی عز نزول یا فتح است تفوق و برتری فردی بر فرد دیگر و نزدی بر نزد دیگر بکلی از میان برداشته شده

نمونه‌های آنرا ذیلاً ملاحظه میفرمایید :

۱ - رفع حکم نجس بودن مشرکین .

۲ - رفع حکم قتل مشرکین

۳ - رفع حکم جزیه یعنی پولی که پیروان ادیان قبل میبايستی به مسلمانان بپردازند

۴ - حرمت دست بوسی .

۵ - منع خرید و فروش غلام و کنیز .

۶ - حکم معاشرت نمودن با پیروان تمام ادیان

۷ - مساوی بودن حقوق تمام افراد آعم از بهائی و غیربهائی در معاملات و حقوق مدنی و اجتماعی .

۸ - مجاز نبودن توبه از گناهان نزد دیگران  
۹ - تساوی حقوق رجال و نساء .

ششم - درد یانت بهائی همه افراد در حقوق انسانی برآبرند  
و در حقوق مدنی و قصاص و مجازات تفاوتی بین بهائی و غیربهائی ،  
خدا پرست و مشرک وجود ندارد .

حضرت ولی امرالله میفرمایند . قوله الاحلى .  
" . . . در ختام ، انتظار یاران مُمْتَحَن پُر عشق و وفای حضرت عبدالبهاء  
را باین امر لازم و مهم مُشَعِّطِ نمایم و باین نکته متذکر دارم و آن  
مواظبت و وقت تام در حفظ حقوق مدنیه و شرعیه افراد است از هر  
سلک و طائفه و نژاد و عقیده و مقامی . در این مقام امتیاز و ترجیح و  
تفوق جایز نه باید در نهایت سعی و وقت من دون ترد و ملاحظه  
یاران و پرگزیدگان حضرت بهاءالله در محاسبات و معاملات خویش  
راجع به حقوق اصلیه نوع بشر ، آدنی امتیازی بین آشنا و بیگانه و مومن  
و مشرک و مقبل و معرض نگذارند . . . " (ص ۴۵ کتاب مبادی روحانی)

هفتم - تأثیر پیشرفت‌های علمی در آماده سازی مسیروحدت  
ناگفته‌نمایند که وحدت مادی کره ، خاک بوسیله اختراعات و  
اکتشافات (x) علمی میسرگردیده و در حقیقت همانگونه که تعالیم و  
احکام مبارکه وسائل روحانی و معنوی ایجاد وحدت عالم انسانی  
را فراهم نموده است ، پیشرفت سریع و توسعه علوم و فنون و اکتشافات  
(x) در جزویات گذشته ( مرحله اول ) ( بانمونه‌ای از این اختراعات آشنا  
شدیم .

عظیمه، علمی نیز با آغاز دور مقدس بهائی افق جدیدی را فرا روی بشر گسترانیده و جامعه، انسانی را در مرحله، بدیعی از تمدن مادی وارد گردانیده است در واقع تأثیر مشتّت نافذه، ربانی است که از هر لحظه مقدمات ایجاد وحدت عالم انسانی را فراهم نموده است. حضرت مولی الوری دریکی از خطابات مبارکه میفرمایند :

"باری آن قرون ماضیه قرون جهل بود الحمد لله این قرن، قرن علم است، قرن اخلاق است، قرن تمدن است، قرن اکتشاف حقایق اشیاء است، عقول ترقی نموده، دایره، افکار اتساع یافته سزاوار عالم انسانی در این قرن نورانی، وحدت عالم انسانی است."

#### خطابات مبارکه جلد ۲ ص ۴

این واضح است که در ادوار گذشته امکانات ایجاد وحدت نوع بشر فراهم نبوده ولکن در این دور مشعشع نورانی روابط اقوام و ملتها آنچنان بهم آمیخته و نیاز جوامع مختلف به یکدیگر حدی است که دوام و بقای این جوامع جز در سایه، وحدت عالم انسانی و تعالیم روحی خشی که ضامن این وحدت ویگانگی باشد، میسر نیست.

چنانکه در "هفت شمع" حضرت عبد البهاء میفرمایند :

"در دورهای سابق هرچند ائتلاف حاصل گشت ولی بکلی ائتلافِ مَنْ عَلَى الْأَرْضِ غیر قابل زیرا وسائل و وسایط اتحاد، مفقود و در میان قطعات خمسه عالم، ارتباط و اتصال، معدوم، بلکه درین امم یک قطعه نیز اجتماع و تبادل افکار، معسور. لهذا اجتماع

جمعی طوائف عالم در یک نقطه اتحاد و اتصال و تبادل افکار ممتنع و محال، اما حال وسائل اتصال بسیار و فی الحقيقة قطعات خمسه عالم حکم یک قطعه یافته و از برای هر فردی از افراد، سیاحت در جمیع بلاد و اختلاط و تبادل افکار با جمیع هیاد در نهایت سهولت میسر بقsmی که هر نفسی بواسطه نشریات، مقتدر بر اطلاع احوال و ادیان و افکار جمیع ملل و همچنین جمیع قطعات عالم یعنی ملل و دول و مدن و قری محتاج یکدیگر و از برای هیچیک استغنای از دیگری نه زیرا روابط سیاسیه بین کل موجود و ارتباط تجارت و صنا و زراعت و معارف در نهایت محکمی مشهود. لهذا اتفاق کل و اتحاد عموم ممکن الحصول و این اسباب از معجزات این عصر مجید و قرن عظیم است و قرون ماضیه ازان محروم. زیرا این قرن انوار عالمی دیگر وقتی دیگر و نورانیتی دیگردارد . . . . ص ۳۵۶ مکاتیب ج ۱

تاریخ شأن و مقام حضرت عبد البهاء  
حضرت شوقي ربانی ولی امر الله در تبیین و تشریح مقام آنحضرت چنین میفرمایند :

"حال وقت آنستکه شأن و مقام حضرت عبد البهاء روشن شود — فی الحقيقة ما چنان بعد از حضرت عبد البهاء نزد یک و مجدد و بفوہ معنویه مغناطیس وجود ش میباشیم که باسانی نمیتوانیم به هویت مقام آنحضرت کهنه فقط در ظهور حضرت بها، الله بلکه در سراسرتا بـ

ادیان مقام فرید ووحیدی را داراست پی بریم.

حضرت عبدالبهاء در افقی خاص قائم و مرتبتش کامل‌آباموئسّس و مبشر ظهور بهائی متفاوت است ولکن برادر مقامی که حضرت بهاءالله بوسیله عهد و میثاق با حضرت تفویض فرموده با آن دو ذات مقدسه جمعاً هیاکل اصلیه ثلاثة آئینی را تشکیل میدهند که در تاریخ روحانی عالم بیسابقه است. حضرتش با آن طلعتات مقدسه از رَفِیع‌علیا بُمَقْدَرَاتِ این طفل رَضِیعِ امْرُالله ناظر و قبل از اتمام هزار سال کامل هیچ نفسی ویا هیئتی که پس از آن هیکل مبارک برخست امرالله قائم گردد هرگز بآن رتبه آسنی نائز نشود. مُعَاذل و مشابه دانستن مقام حضرت عبدالبهاء با مقام نفوی که برد ای سلطه و اختیارات حضرتش مفتخر گردیده‌اند، در حکم تنزیل مقام آنحضرت است و این امر بهمان انداره باطل و از طریق صواب منحرفاً است که حضرتش را بامبشر و مظہر ظهور در صفع واحد قرار دهند. با آنکه بین مقام حضرت عبدالبهاء و مظہر کلی الهی فاصله عظیم است ولیکن بین مرکز میثاق و ولی امرهای کعهد دار وظیفه آنحضرتند، ولو دارای اسم و عنوانی عظیم باشند و بتوفیقاتی جلیل فائز گردند، این فاصله بمراتب اعظم است.

نفویکه بشرف لقای حضرت عبدالبهاء فائز شده و برادر مجاور با مغنی طیس وجود شد آنحضرت را در دل و جان پروردیده‌اند، سزاوار چنان است که در پرتو آنچه مذکور گردید، اکنون درباره مقام

منبع جمال اقدس ایهی که بمراتب ارفع واعظم است تفکرو تدبر نمایند.

چنانکه در نصوص مبارکه مؤسس امرالله و همچنین در آثار والوح مبین آیات الله مذکور است، حضرت عبدالبهاء مظہر ظهور الهی نیستند و با آنکه وصی پدر بزرگوارند ولیکن دارای همان رتبه و مقام نهادی پس از حضرت باب و حضرت بهاءالله نمیتوانند قبل از انقضای هزار سال کامل ادعای مظہریت الهیه نماید. حضرت عبدالبهاء در رتبه اولی مرکز و محور عهد و میثاق بی‌متیل حضرت بهاءالله واعلی صنعت بد عنایت شور مرآت صافی انوارش ومثل اعلای تعالیم و مبین مصنون از خطای آیاتش و جامع جمیع کمالات و مظہر کلیه صفات و فضائل بهائی و غصن اعظم منشعب از اصل قدیم و زکن رکین شریعت الله و حقیقت من طاف حوله‌الاسما و مصدر و منشأ وحدت عالم انسانی و رایت صلح اعظم و قمر سماء این شرع مقدس بوده ولی آبد خواهد بود و نام مُعْجز شیم عبدالبهاء بنحو آتم واکمل واحسن، جامع جمیع این نعموت و اوصاف است و اعظم از کل این اسماء عنوان منبع سرالله است که حضرت بهاءالله در توصیف آنحضرت اختیار فرموده‌اند و با آنکه بهیچوجه این خطاب نباید عنوان رسالت آنحضرت قرار گیرد، مع الوضف حاکی از آنستکه چگونه خصوصیات و صفات بشری با فضائل و کمالات الهی در نفس مقدس حضرت عبدالبهاء مجتمع و متعدد گشته است... (تا آنکه میفرمایند)

با آنکه مقام حضرت عبدالبهاء رفیع و اوصاف و نعموتی که حضرت  
بها الله در آثار والواح مقدسه، فرزند ارجمند خود را بدانسته  
و غیر وکثیر است، معاذلک هرگز نباید تصور شود که دارنده چنین  
موهبت خاص و بی نظیری، مقامی مطابق یا مماثل با مقام اب جلیلش  
که نفس مظہر ظہور است، دارای بیاشد... .

کتاب در بهائی ص ۵۳ ببعد

شورهاییکه در عهد میثاق فتح شده و امر الله در آن هانگفت  
نموده است.

عهد میثاق که منسوب بد وره ولايت حضرت عبدالبهاء است از سال  
۱۸۹۲ ميلادي که شمس جمال اقدس ابهی از افق جهان ناسوت  
اونو فرمود، شروع گردید و تا سال ۱۹۲۱ که قفر منیر ولايت عظمی  
حضرت عبدالبهاء بجهان الهی شتافت بعدت بعده ۲۹ سال ادامه  
یافت. امر اعظم که انتشارش در دوره، اولی منحصر به اقلیم ایران و  
ارض عراق بود و در ایام قیادت جمال ابهی بهیازدہ اقلیم از اقالیم  
شرقیه سرا برآمد، در عهد مرکز میثاق رایتش در بیست مملکت از  
مالک شرقیه و غربیه مرتفع گشت. بعلاوه مقدمات تأسیس نشاد اری  
در دوره هیکل میثاق بعمل آمد و اولین بار احبابی شیکاگو در  
سال ۱۹۰۰ ميلادي به تشکیل هیأتی بنام "هیأت شور" که بعد از  
بعنوان "بيت عدل" الهی و سپس به "بيت روحانی" خوانده شد  
مبادرت نمودند هیأت مزبور در حقیقت منزله اولین محفل از محافل

روحانیهای که قبل از اختتام قرن اول بهائی سراسر کشور پهناور  
امریکا را از شرق تا غرب پوشانده بود، محسوب میگردید.

در دوره میثاق بر حسب تعلیمات و تأکیدات مبارکه حضرت  
عبدالبهاء در ترجمه آثار امریکه هفت موغور مبدول و در طبع و نشر  
کتب و رسائل بهائی به لسنه فارسی و عربی و انگلیسی و ترکی و —  
فرانسوی و آلمانی و روسی و برمای اقدامات لازمه معمول گردید.

همچنین در این دوره بود که اصطلاح سابق یعنی کلمه بهائی که  
هنوز به اتباع و پیروان حضرت بهاء الله در سرزمین ایران اطلاق  
میگردید بکلی از زبان ها افتاد و کلمه بهائی بجای آن در بین  
ناس معمول و منتشر شد.

همچنین در اوخر همین دوره طرحی که از طرف مهندس و معمار  
بهائی "لوئی بورژوا" کانادائی فرانسوی بجهت مشرق الا ذ کارشیکاگو  
تهییه شده بود، در آنجمن شور روحانی اختیار و ساختمان ام المعاہد  
غرب آغاز گردید.

X X X



میادی اداری مناسبات افراد و محفل روحانی  
جمال قدم جلّ ذکرہ الاعظم در کتاب مستطاب اقدس میفرمایند:  
قوله عزّ بیانه: "وَيَنْبَغِي لَهُمْ أَنْ يَكُونُوا أَمْناءَ الرَّحْمَنِ بَيْنَ الْأَمْكَانِ وَ  
وَكَلَّا لِلَّهِ لَمَنْ عَلَى الْأَرْضِ كُلُّهَا وَيُشَارِكُونَ فِي مَصَالِحِ الْعِبَادِ لِوَجْهِ اللَّهِ  
كَمَا يُشَارِكُونَ فِي أَمْرِهِمْ وَيَخْتَارُوا مَا هُوَ الْمُحْتَارُ كَذَلِكَ حَكْمٌ رَبِّكُمْ  
الْعَزِيزُ الْفَقَارُ".

مضمون بیان مبارک بفارسی چنین است. و برای ایشان سزاوار است که امنی رحمن در عالم وجود و وکلای الهی برای تمام اهل عالم باشند و درباره مصالح عباد بخاطر رضای خداوه مانطور که در امور مربوط به خود مشاوره مینمایند، مشورت کنند و آنچه را که مصالح است اختیار نمایند. پروردگار عزیز و بخشندۀ شما این چنین حکم فرمود. با توجه به مسؤولیت و وظایغی که در این امر مبارک به محفل مقدس روحانی واگذار گردیده این مجمع دارای مقامی بسی رفیع وارجمند است و اطاعت از اوامر محفل روحانی در الواح مبارکه با قاطعیت هرچه تمامتر مورد تأکید واقع شده تا آنجا که حضرت عبد البهاء میفرمایند: "... آنچه را محفل روحانی مصلاح بدانند اگر بن تکلیف کنند من مجری دارم ابدًا توقف ننمایم. ... آنچه مجلس شور قرار در آن خصوصیات دیگر بدهند کلّ باید بدون توقف اطاعت نمایند ...".

حضرت ولی امر الله ضمن تأکید در اطاعت از محفل به نکته مهمی

اشارة میفرمایند: "... کلّ چه در داخل و چه در خارج محفل باید اطاعت و انقياد با اعضاء محفل نمایند و تصویب و تأیید اجرائاتش را نمایند ولو رأی اکثریت مخالف واقع و عاری از صواب باشد ...". مقصود این است که رأی محفل رامطاع میدانند؛ ولوم مخالف صواب باشد و این اشاره مبارک مارابا این حقیقت آشنایی نماید که باستی اطاعت ماحضه از محفل روحانی نمود و وحدت جامعه را حفظ کرد برای آنکه جای کوچکترین تردید و بحثی باقی نماند حضرت عبد البهاء خود را بعنوان مجری تصمیمات محفل روحانی مثل میآورند و حضرت ولی امر الله برای رفع هرگونه بهانه جوئی از طرف افراد این اطاعت را نه تنها در مواردی که رأی محفل برای همگان قابل تصدیق است، بلکه حتی در مواردی که رأی صادر به گمان بعضی از نفوس مخالف صواب هم باشد لازم میشمارند زیرا حفظ وحدت جامعه بعنوان بزرگترین مصلحت برای این اطاعت تصریح شده است. نکته دیگری که حضرت ولی امر الله در بیان مبارک تأکید میفرمایند درباره توجه به مصالح عمومیه، امر است که باستی از طرف محفل مراعات گردد:

"فرضیه اعضاء هر محفلی در ملاحظه و اجرای مصالح عمومیه امریه، نه مآرب و مقاصد شخصیه ...".

باتوجهه به مطالب فوق وسائل الواح و آثار مبارکه در این زمینه دونتیجه بدست میآید برای پیشرفت و تقدّم جامعه دشروط لازم و

ضروری است :

۱- اعتماد کامل واطاعت بلاشرط وتأکید وتقویت یاران نسبت به محفل روانی

۲- اجرای مصالح امریه عمومیه بدون توجه به مقاصد شخصیه از طرف محفل روانی برای تکمیل این بحث مطلبی از قانون اساسی بیت العدل اعظم عیناً در این جانقل میگردد تا مطلب بهتر روش شود . تذکر این نکته کاملاً "واجب و توجه با آن کاملاً" ضروری است که رامر مبارک افراد دارای حقوقی هستند که باستی همواره مورد توجه محفل باشد برای توجه بیشتر با این بحث در مطالب زیر باید دقت گردد . "ماده چهارم وظایف اعضای محافل روانیه :

از جمله وظایف خطیره مقدّسه اعضای محافل روانیه که عهده دار تمشیت و هدایت و تنظیم امور امرا اللہاند آنکه : باید حتی القوہ - اعتقاد و محبت نفوسي را که به خدمتشان مفتخرند جلب نمایند و نظریات ملحوظه وعواطف عمومیه و اعتقادات شخصیه یارانی را که بر ترویج مصالح عالیه شان مکلفند، تحری کنند و با آن آشنائی یابند و مذکرات وتمشیت امور عمومیه خویش را بنحوی انجام دهند تا از اینکه شایه تفرد و کناره جوئی یابد و تهمت استئثار پذیرد و فضای اختناق آور تحکم واستبداد در رأی را بوجود آورد، بلکلی پاک و مُسیّری واز هرق قول و عملی که رائحة غرض ورزی و خود خواهی و تعصّب از آن استشمام شود، کاملاً نارغ و مقدّس باشد . درین آنکه حق

مقدّس اتخاذِ تصمیم نهائی را برای خود مسلم ومحفوظ میدارد  
باید باب مذاکره ومحاوره با افراد جامعه را مفتح دارند و بگله و شکایات نفووس توجه نمایند و از پیشنهادها ونظریاتشان حُسن استقبال کنند واحساس تعاون وتعاضد وشرکت در امور وحسن تفاهم واعتماد متقابل را بین خود وساير بهائيان تقویت نمایند " (قانون اساسی بیت العدل اعظم)

تنها استثنائی که درمورد اطاعت از دستورات محفل در آثار مبارکه پیش بینی شده و در قانون اساسی بیت العدل اعظم الهی با آن تأکید گشته درموارد امور حقوقی وخصوصی افراد است که به "استیناف" یا تقاضای تجدید نظر مصلطلح است و خود دا رای شرایط وضوابط مخصوصه میباشد ، که عیناً از نظامنامه معهد اعلیٰ نقل میگردد :  
حق استیناف درموارد ذیل محفوظ وطرز اجرای آن بدین قرار است :  
بند اول :

الف : هر فردی از افراد یک جامعه بهائي میتواند از تصمیم محفل روانی محلی خود به محفل ملی استیناف دهد و محفل ملی میتواند قضاوت در قضیهٔ محواله را خود برعهده بگیرد و یا برای تجدید نظر مجدداً "به محفل محلی إحاله دهد .

هرگاه این استیناف مربوط به عضویت فردی از افراد در جامعه بهائي باشد، محفل روانی ملی موظف است رسیدگی بموضع را

خود برعهده گیرد و رأی صادر نماید .  
 ب — هر فردی از افراد بهائی میتواند از رأی محفل روحانی ملی خود به بیت العدل اعظم استیناف دهد و بیت العدل اعظم میتواند قضاوت در قضیه، محوله را خود برعهده گیرد و یا آن را به همان محفل روحانی ملی برای اخذ تصمیم نهایی مرجوع دارد .  
 ج — هرگاه فیما بین دو یا چند محفل از محافل محلی اختلافی حاصل شود که بر حاشیه قاد رن باشد هر یک از آن محافل میتواند موضوع را به محفل روحانی ملی ارجاع نماید و در این صورت محفل ملی بنفسه قضاوت در موضوع را برعهده خواهد گرفت و اگر رأی محفل روحانی ملی را هر یک از آن محافل مذکوره نامناسب داند و یا هرگاه هر یک از محافل محلی اقدامات محفل روحانی ملی خود را مخالف صالح و حفظ وحدت جامعه محلی خویش تشخیص دهد ، در هر دو مورد — چنانچه بذل مساعیش در رفع اختلاف نظر بامحفل ملی به نتیجه نرسد حق خواهد داشت موضوع را به بیت العدل اعظم استیناف دهد و بیت العدل اعظم میتواند قضاوت در موضوع را خود برعهده گیرد و یا آنرا برای اخذ تصمیم نهایی به محفل روحانی ملی ارجاع دهد .

#### بند دوم

استیناف دهنده اعم از فرد یا مؤسسه باید در وله اولی به همان محفلی که درباره، رأیش تقاضای استیناف داده مراجعه و

استدعا نماید که آن محفل یاد رموضع تجدید نظر نماید و یا آنرا بمقام بالاتر احاله دهد در صورت اخیر محفل مکلف است استیناف را با شرح و تفصیل کامل تقدیم دارد چنانچه محفلی از ارجاع استیناف بمقام بالاتر امتناع ورزد و یا ارجاع عرض را بعهده تأثیر اندازد استیناف دهنده میتواند رأساً "قضیه را بمقام بالاتر احاله دهد .

\* \* \* \*

احکام نهی از دخول درخانه اشخاص بدون اذن صاحب آن

در کتاب مستطاب اقدس نازل قوله تعالی : "إِيَّاكُمْ أَن تَدْخُلُوا بَيْتَنَا إِنَّمَا فِي الْمَسَاجِدِ إِلَّا بَعْدَ اذْنِهِ تَمَسَّكُوا بِالْمَعْرُوفِ فَلَا يُكَلِّمُ أَلَا حَوَالٍ وَلَا تَكُونُنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ" . آیه ۳۴۹

مضمون آیه مبارک بفارسی چنین است : "مبدعاً که بخانه نفسی در نقد آن صاحب آن داخل شوید مگر بعد از کسب اذن و اجازه در جمیع احوال باعمال پسندیده تمسک نماید و در سلک بی خبران محشور نگردید " .

در نهی از سرقـت

در کتاب مستطاب اقدس نازل قوله تعالی : "قَدْ كُتِبَ عَلَى السَّارِقِ النَّفْيُ وَالْحَبْسُ وَنِي الْثَالِثُ فَاجْعَلُوا فِي جَبِينِهِ عَلَامَةً يُعْرَفُ بِهَا لِثَلَاثَةِ تَقْبِيلَةٍ مُدْنُ اللَّهُ وَدِيَارُهُ إِيَّاكُمْ أَن تَأْخُذُكُمْ

اللَّهُمَّ فِي دِينِكَ لَا يَعْمَلُوا مَا أَمْرَتُمْ بِهِ مِنْ لَدُنْ مُشْفِقَ رَحِيمٍ . آیه ۱۰۹

مضمون آیه مبارک بفارسی چنین است:

”مجازات سارق برای بار اول نفی بلد و برای بار دوم حبس مقرر گردیده است و اگر برای بار سوم مرتکب سرقت شد در پیشانی او – علامتی بگذارید تا شناخته شده و هیچ شهر و دیاری اورا بخود نپذیرد. مباد ارجنت و مهریانی شما را از اجرای احکام آئین الهی بازدارد. عمل کنید آنچه را که از نزد پروردگار مهریان به آن مأمور شد ید.“

درباره صداقت و امانت واجتناب از دخل و تصرف در مال دیگران تأکیدات شدیده در آثار الهیه وارد وابن شیوه پسندیده و سجیه ممتازه را از برای مدینه انسانی بمثابة حصن واز برای هیکل آدمی بمنزله عین توصیف فرموده اند حضرت عبد البهاء در لوح حاج آقا محمد علاقه بند یزدی میفرمایند:

”امانت عند الحق اساس دین الهی است و بنیاد جمیع فضائل و مناقب است اگر نفسی از آن محروم ماند از جمیع شوون محروم. با وجود قصور در امانت از ایمان و دیانت چه شمری و چه اثری و چه نتیجه ای و چه نایده ای.“



نهی از دست بوسیدن

در کتاب مستطاب اقدس نازل قوله تعالی:

”قَدْ حَرَّمَ عَلَيْكُمْ تَقْبِيلُ الْآيَادِي فِي الْكِتَابِ هَذَا مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ مِنْ لَدُنْ رَبِّكُمْ أَلْعَزِيزِ الْحَكَامِ“ آیه ۲۲

مضمون آیه مبارک بفارسی چنین است:

دست بوسیدن در کتاب الهی برشما حرام گردیده است این آن چیزی است که از جانب خداوند آمر تو اانا ازان ممنوع شده اید. مصرا



..... رسم ره اینست. . . .

درس می خوانید تا دانش بیند وزید کار می کنید تا توانگری و بی نیازی و آسایش بدست آورید بازی می کنید تا دلها را لبریز از شور و نشاط سازید ورزش می کنید تا از نیروی تن برخورد ارشوید . . . میتوان پرسید که اینها راخود چه لزوم است؟ اگر شما راشوی بست نیاید یانی روئی در بیان جای نگیرد یا نشاطی در دل حاصل نشود چه پیش می آید؟ دانشوری و توانگری و نیرومندی و شاد کامی را چرامی جوئید؟ رنج درس و آزار کار را چرا بر وجود نازنین خود

هموار می‌سازید؟ این پرسشها را از شما می‌پرسیم که آنرا کرده‌چه پاسخی دارید؟

جوابی که شما به این پرسشها میدهید، شما که نوجوان بهائی هستید با جوابهای دیگران تفاوتی آشکار دارد.

دیگران درس می‌خوانند تا دانش‌نامه‌ای حاکی از دانشوری به دست آورند و با چنین سندی عنوانی برخود گذارند. عنوانی که مقامی به همراه دارد یا منصبی به دنبال می‌کشاند. دیگران کار می‌کنند تا شرطی فراهم آورند و از این شروت برای خوش‌گذرانی و کامروائی بهره برگیرند. دیگران بازی می‌کنند تا از جنبه واقعی زندگی که معنی صحیح خود را در نظرشان از دست داده یا اصلاح دست نیاورده است بگیرند و دست می‌چند از رنج و عذابی که با چنین زندگی جانکاه همدم و همراه است رهایی یابند. دیگران ورزش - می‌کنند تانیروئی در بازی‌خواهی در روزگفتگو، بزرگی فروختن و سیم راندن جمع آورند.

اگر شما نیز با چنین قصدها و در بی‌چنین هدفهای چنین کوششها دست می‌زنید آشکارا باید گفت که با آنچه آئین بهائی می‌خواهد و می‌پذیرد فاصله‌هادارید. ولی برخود شما نیز چون دیگران پیدا است که چنین نیستید و چنان نمی‌خواهید.

امربهائی از همان دم که شما را، حتی پیش از آن که به دستان بروید در کلاسهای درس اخلاق می‌پذیرد، بانشار وایثار آشنا

می‌سازد. نثار وایثار چیست؟ گذشت از خویشتن. در این مرحله شما قبول می‌کنید که ساعتی چند از بهترین اوقات خود را به جای آسایش بازی به درس و بحث و دعا پردازید. علاقه‌های را که به حکم طبیعت، شما نیز چون دیگران، دارید رهاسازید.

جست و خیز و شور و غوغای را که به اقتضای کود کی می‌پسندید در مردمی معین محدود کنید. از خود بگذرید و به خدای روی آورید. تا از روی آوردن به خدا وجود خویش را نیز بهتر بشناسید و به قدر رو قریب بیشتر بررسانید.

چون بزرگتر شوید و به انجمن‌ها و هیئت‌ها و لجنه‌هاره یا باید به شما می‌آموزد که چگونه برای کارهایی که با مصالح شخص شما ارتباطی ندارد، صرف وقت و بذل اهتمام نمایید. به شما می‌گوید که چگونه برای رهایی و آسودگی و آزادی نوع انسان، نه برای کامیابی و تن آسائی و شادمانی شخص خود، دعا و مناجات کنید. از شما می‌خواهد که چون گفتگویی درباره امری در مجموعی از مجامع بهائی پیش آید به کمال صراحة و صداقت رأی خود را در آن باره ابراز دارید با حرارت و شدت وحدت از آن دفاع نمایید در راه اظهار واثبات آن، و رای دوستی‌ها و آشنائی‌ها و ملاحظه کاری‌ها و مردم داری‌ها تلاش کنید و سرانجام اگر رأی شما مورد قبول عام قرار نگرفت، با کمال رغبت و رضا از آن دل بردارید و رأی عام را به عنوان رأی خود بپذیرید و به دل و جان در راه تحقق آن بگوشید.

در مراحل بالاتر که شما زندگی عادی را از جنبهٔ جدی آن آغاز می‌کنید آئین بهائی از شما می‌خواهد که این زندگی را با اخلاق بهائی که اساس آن ایثار و مّواسات است منطبق سازید . از شما می‌خواهد که به نام بهائی بدون پرده‌پوشی و ظاهرسازی در میان دیگران (کسانی که چنین نامی را با خرسندی و خشنودی نمی‌شنوند) زندگی کنید با حُسن سلوک و حُسن نیت خود مبلغ و مدفع امر بهائی باشید . بد بینید و بد نکنید بد بشنوید و بد نگوئید . با بدیها در بیفتید و بد خواه بد ان نباشید و اینها همه در رسی از خلوص و صفات است در رسی که فراگرفتن و بکار بستن آن دشوار است و شما در مكتب بهاء اللہ العالی درس را بسیار آسان می‌آموزید و بسیار نیکوبکار می‌بندید .

در مدرسه‌ها داشت می‌آموزید و می‌بینیم که در این راه چه پیروزیها بدست می‌آورید . بهترین داشت آموزان و مُستَعِد ترین دانشجویان را در میان شما می‌بایم وازن که چنین است سرلا می‌گیریم و انتخار می‌کنیم به خندمه می‌گشائیم ولذت می‌بریم . دست بر هم می‌زنیم و غوغایی از شساط و انبساط سرمی دهیم . این تنها بد ان سبب نیست که شما درس می‌خوانید و داشت می‌اند وزید بلکه از آنجا که رچهره‌های شما بعیان می‌بینیم و در رفتار و گفتار تان آشکارا می‌خوانیم که این داشت را به قصد تحری حقیقت، به قصد روشن ساختن افکار، به قصد تهدیب اخلاق، به قصد رهائی دادن فرزندان سرگشته

و راهگم کرده آدم و خلاصهٔ کلام به قصد تبلیغ امر بهاء می‌آموزید . اگر کاری بدست می‌آورید از آن کار ثروتی فراهم می‌سازید ، با این ثروت قدرتی تحصیل می‌کنید ، جملگی به نیت خدمت به آئین بهائی است که آن خود به معنی خدمت به عالم انسانی است .

علم شما برای تعلیم دیگران ، اخلاق شما برای نجات دیگران ، ثروت شما برای رفاه دیگران ، قدرت شما برای خلاصی دیگران ، صحت شما برای بهبود دیگران . سرانجام با یک کلمه توان گفت که وجود شما وقف وجود دیگران .

آنگاه که شما به درگاه والای محیوب روی آورده و مهر او را در دل گرفته‌اید آنگاه که او به کمال نصل خود بر شما منت گذاشته و این — محبت را پذیرفته است، شرطی بس بزرگ با شما کرده و این شرط را با نفعه دل انگیز جان فزای خود به زبان آورده است . چه شرط سنگینی است و شما چه نیکو این شرط را دریافت‌هوجه آسان بدان گردن گذاشته‌اید . آری عاشقید و عاشقان را جزا این چاره نیست . آهنگ بدیع

\* \* \*



### تاریخ ادیان

ب : **امویان**  
 بعد از شهادت حضرت علی (ع) گروهی از مسلمین با امام حسن (ع) فرزند ارشد آن حضرت بیعت کردند ولی امام حسن در مقابل درخواست و تهدید معاویه با اصلاح فرمودند و با این ترتیب معاویه، خلیفه، مقتدر را بلا معارض گشت و بدین توجه با صول اسلام مانند یک سلطان ظالم و مقتدر به حکومت پرداخت و یزید فرزند خود را ولیعهد و جانشین خود قرارداد.  
 در مدت ۹۱ سال از ۴۱ تا ۱۳۲ هجری چهارده تن از -  
**امویان** که چون از اولاد شخصی بنام امیه بودند، "بنی امیه" نیز نامیده شدند حکومت ظالمانه و جابرانه نمودند چنانکه یزید پسر معاویه حضرت حسین بن علی (ع) را با ۷۶ تن از خویشان ویارانشان در زند یکی کوفه بشرحی کرد رتواریخ مذکور است شهید نمود. بالآخر حکومتِ ننگین **امویان** که معاویه مؤسس آن بود در سال ۱۳۲ بدست ابومسلم خراسانی بشرح ذیل منقرض گردید.

### ج : عباسیان

ایرانیان که از همان اوائل بعلی چند مذهب شیعه را اختیار نموده و معتقد بولايت بلا فصل حضرت علی، بعد از حضرت رسول و امامت اولاد و احفاد آن خانواده مبارکه بودند در زمان بنی امیه مکرر علیه خلفای اموی قیام کردند و هر دفعه بنیان خلافت امویان را سست تر ساختند تا اینکه بالآخره ابومسلم خراسانی پس از فتوحاتی

در ایران، دمشق پایتخت امویان را فتح کرد و مروان مشهور به چهار، آخرین خلیفه، اموی را کشت و ابوالعباس ملقب به سفاح را که از آعقاب عباس بن عبد العطیل عموی حضرت پیغمبر بود بخلافت برگزید که سرسلسله، دودمان عباسی گردید.

Abbasیان نیز چون عرب بودند و بقدرت رسیدند هرگز باعجم موافق ننمودند و حتی خلیفه عباسی بعد از سفاح یعنی منصور که در زمان حضرت امام جعفر (ع) میزیست به خدعا و تزویر ابومسلم را به دشقا حضار و مقتول کرد و همین امر موجب شد که ایرانیان بیش از پیش معتقد به علویان گردند و علیه خلفای عباسی مکرر قیام کنند گواینکه تاقیام طا هر ز والیمینین و بعد اقیام یعقوب لیث صفاری هیچیک منجر به نتیجه نگردید.  
 خلفای عباسی مقتدر، کشور گشا، علا قمند به توسعه داده علوم و معارف و دشمن سرخست امویان و بعد ها علویان و شیعیان بودند جمعاً ۳۷ خلیفه عباسی طی ۵۲۴ سال از ۱۳۲ تا ۱۴۵ هجری قمری خلافت کردند. ولی اواخر کار ممالک مختلفه از جمله ایران از تحت نفوذ خلفای عباسی خارج شده و مستقل گشتند. آخرین خلیفه عباسی المستغصم بالله بود که بفرمان هلاکوخان مغلوب کشته شد.  
 در زمان خلافت عباسیان، اسلام که ممالک شرقی و شمالی آفریقا و تمام شبه جزیره عربستان و ایران و آسیای صغیر و اسپانیا و بعضی جزایر مدیترانه را فتح کرده بود، دائره انتشار معارفش وسیع تر گردید و مسلمین در علوم مختلفه پیشرفت‌های قابل توجهی نمودند.

بطوریکه در قرون وسطی با توجه به رُکود علم در اروپا، اسلام کانون علوم، و علمای مسلمان مشغول داران دانش آن زمان گشتند. در اوخر دوران ۵۰۰ ساله خلافت عباسیان جنگهای صلیبی واقع شد که ۲۰۰ سال طول کشید و مسیحیان اروپا که بفتوای پاپ برای نجات اورشلیم (بیت المقدس) جنگ افروزی نمودند پس از ۹ دوره حمله و جنگ بالآخره نتیجه‌ای نگرفتند و همگی با رُپا بازگشتند (آغاز ۹۵۰—پایان ۱۲۹۱ میلادی).

#### د: عثمانیان

بعد از انقراض خلافت عباسیان دیگر خلافت معنای سابق تحقیق نیافت و مسلمین در هر مملکت از لحاظ قواین مدنی و سیاسی تابع حکومت کشوری خود شدند و از لحاظ شرعی هم از بیشوايان مذهبی و مجتهدین و مراجع تقلید و احکام شرع تبعیت نمودند و بجای وحدت و توسعی دائره، معارف و معنویات اسلامی، اسیر مشکلات داخلی و نفاق گشتند.

حکومت عثمانی همکه بلا فاصله پس از انقراض عباسیان بوجود آمد هرچند عملاً خلافت اسلامی را نیز عهد دارد و شاه همان عثمانی لقب خلیفه اسلام هم یافتند، اما چون عرب و از دودمان رسول الله یاقوبیه، قریش نبودند در این سمت مقبولیت عامه نیافتند گوینکه از نظر حکومتی بقدرتی رسیدند که سرزمینها و قالب شرقی اروپا و سرتاسر آسیای صغیر (ترکیه) و سوریه و شامات و فلسطین و مصر و

قسمتی از عربستان تحت حکم ایشان درآمد. تا اینکه در سال ۱۹۲۴ میلادی خلافت عثمانی هم بعقوبت مطالعه مرتکبه از بین رفت.

مذاهب اسلامی: بطوريکه مذکور شد پس از رحلت حضرت رسول عده‌ای قلبنا" معتقد بخلافت بلا فصل حضرت علی گردیدند و مدح شیعه بمعنای (پیروان ویاران) را بوجود آوردند که در ایران وبعضی کشورها و مناطق دیگر انتشار و قدرت و رسمیت یافت.

شیعیان ایران دوازده امامی (اثنی عشری) یعنی معتقد بامامت دوازده امام بعد از حضرت رسول باین شرح میباشند:

- ۱- حضرت علی بن ابیطالب (امیر المؤمنین)
- ۲- حضرت حسن بن علی (مجتبی)
- ۳- حضرت حسین بن علی (سید الشہداء)
- ۴- حضرت علی بن حسین (زین العابدین)
- ۵- حضرت محمد بن علی (باقر)
- ۶- حضرت جعفر بن محمد (صادق)
- ۷- حضرت موسی بن جعفر (کاظم)
- ۸- حضرت علی بن موسی (رضا)
- ۹- حضرت محمد بن علی (تقطی)
- ۱۰- حضرت علی بن محمد (نقی)
- ۱۱- حضرت حسن بن علی (عسکری)
- ۱۲- حضرت قائم که بعقیده ایشان فرزند کوچک امام یازده هم بوده که غائب شده و رجعت خواهند نمود.

شیعه منحصر به ۱۲ امامی یا امامیه نیست بلکه مذاهب دیگر نیز دارد که از آن جمله‌اند.

غلة: که مقام بعضی از ائمه خصوصاً حضرت علی را تا پایه الوهیت

بالا میبرند و خود دارای فرقه‌های متعدد هستند . کیسانیه (یامختاریه) که بعضی از آنها بعد از حضرت علی و بعضی دیگر پس از حضرت حسین بامامت محمد حنفیه نابراد ری حضرت حسین معتقد شدند و این مذهب هم فرق متعدد دارد . زیدیه که بامامت ورجعت زید بن علی (برادر کوچک امام محمد باقر) پس از وفات حضرت زین العابدین معتقد شدند . اسماعیلیه که بخلافت ورجعت اسماعیل فرزند ارشد امام جعفر صادق معتقد گشته و حال آنکه اسماعیل در زمان حضرت صادق نوت کرد بود و آن حضرت، امام موسی فرزند دیگر خود را جانشین نموده بودند . اسماعیلیه نیز فرقه‌های متعدد دارد . مسلمینی که به ترتیب بخلافت ابوبکر و عمر و عثمان و حضرت علی و امویان معتقد شدند، مذهب بزرگ سنتی را بوجود آوردند .

در زمان امویان و عباسیان در مذهب سنت نیز چهار فرقه فقهی بنام حنبلی - حنفی - مالکی - شافعی بوجود آمد که پیروان فرقه نامبرده رسمیت دارند و معارف و فقه مخصوص بمذهب خود را حفظ مینمایند .

اما همه این مذاهب رسول و کتاب مشترک دارند که وجه اتحاد مسلمین است .

کتاب آسمانی اسلام قرآن است که حاوی وحی الهی برقرار . مُبَرِّ پیغمبر اکرمش در طی ۲۳ سال دوران رسالت آنحضرت

میباشد . قرآن در حدود شش هزار آیه در ۱۱۴ سوره دارد . بعد از قرآن کلام اللہ است مجموعه‌های کثیر احادیث که حاوی فرمایشات حضرت رسول وائمه در شیعه، و حضرت رسول و صحابه درست است معتبر میباشد . بقیه کتابهای بسیار زیاد که معارف عظیم اسلامی را بوجود آورده کل تألیف علماء و فضلا، است . تعداد مسلمین جهان را حدود ۱۷ میلیون درحال حاضر نوشته اند که ۶۸ میلیون آنها سنی و ۱۲۵ میلیون شیعه و بقیه فرق متفرقه میباشند .

\* \* \* \*

معزوفی آثار مبارکه لوح ابن ذئب

در آخرین سال حیات جمالقدم اثری شگرف مُسَمَّی به "لوح شیخ" نازل گردید . اثری که فی الحقیقہ خلاصه‌ای از حوادث دوران رسالت چهل ساله و حاوی چکیده‌ای از آثار نازله در این مدت - است اثری که با انتخاب و نقل قسمتهای از آثار نازله قبلیه بوسیله نفس شارع اهمیتی فوق العاده درین آثار جمالقدم کسب میکند و به منزله گنجینه‌ای حاوی اهم مسائل مطروحه در امر مبارک درمی‌آید . اثری که میتواند سندی برای مطالعات تاریخی، تعالیم اجتماعی، مصائب وارد و بر جمالقدم و مومنین اولیه وبالآخره اعمال مخالفین و معارضین باشد .

نقل ازیاد داشتهای مرحوم دکتر ضیاء بفادی درایام تشریف -  
(ترجمه از عربی)

"حضرت عبدالبهاء" در جمع احبا فرمودند رساله جمال مبارک خطاب بهاین ذئب از امام کتب است و فی حَدْدِ ذاتِه مانند کتابخانه است که سزاوار است هر یک از احباب نسخه‌ای از آن داشته باشند زیرا کتب مظاہر الهی است که نتایج زیادی می‌بخشد"

این لوح خطاب به شیخ محمد تقی نجفی اصفهانی معروف و مشهور بنام (آقانجفی) فرزند شیخ محمد باقر مجتهد نازل گشته است پدر و پسر هردو از مجتهدین مقندر و نافذ الحکم زمان سلطنت ناصرالدین شاه وار الدین امراض بوده و به فتوای آن دو عده‌ای از مظلومین بشهادت رسیده‌اند باینجهت در آثار مبارکه شیخ محمد باقر بلقب (ذئب) و پرسش شیخ محمد تقی مذکور و مخاطب این لوح مبارک بلقب (ابن ذئب) یاد شده‌اند.

شیخ مذکور بقدرت خونخوار ولد و درعداوت امراض بود که در مجلس ظلّ السلطان حاکم اصفهان آستین های خود را بالا زد و فریاد کشید که من حاضرم با دست های خود این دوسید بهائی را (سلطان الشهداء و محبوب الشهداء) بقتل برسانم. مراتب تزویر و ریاکاری و خبیث طبیعت او بیرون از حد و حساب است و جمعی از احباب الهی مانند سلطان الشهداء و محبوب الشهداء و میرزا اشرف آباده‌ای و ملا کاظم طالخونچه‌ای و حاجی حیدر و حاجی کلعلی نجف آبادی وغیرهم به فتوای او و فرمان ظلّ السلطان بشهادت رسیدند.

در این لوح حضرت بهاءالله او را بخطاب (یَا أَيُّهَا الْعَالَمُ الْجَلِيلُ ) و (یا شیخ) مخاطب فرموده و بفرموده حضرت ولی امرالله "بعضی از مهمترین اصول و تعالیم این ظهوراعظم رائق و دلائل حقانیت امر مبارک را تشریح و تبیین میفرماید" و بابیانات شفت و محبت آمیز نصیحت و دلالت بخیر و صلاح فرموده و به طهارت و پاکی نفس و تمیک به زینت تقوی و توکل و قیام بخدمت حقيقة شریعت الله دلالت فرموده و با و می‌آموزند که چگونه بد رگاه الهی مناجات واستغفار نماید و محضی مزید تذکر و تنبه او قسمتی از الواح نصیحته و نصوصی چند از الواح سلاطین را درج و از حکایات و قصص تنبه آمیز و عبرت انگیز قرآن شریف بیان فرموده‌اند و نیز چون عده‌ای از مدعیان ایمان بعنوان طرفداری از میرزا یحیی ازل درامر حضرت بهاءالله توقف نموده و با اسم بابی درین مردم شهرت یافته بودند ولی — اعمالی مُنافي باد ستورات نازله از قلم اعلى مرتكب میشدند که سبب وهن امراض بود و علماء و عامت ناس هنوز فرق و تمیزین پیروان یحیی و مومنین با مرجمال مبارک نگذاشتند بودند و هر دو روا بنام "بابی" میخوانندند لذا قسمتی از بیانات مبارکه با ذکر شواهد تاریخی بجهت رفع این سوء تفاهم است. همچنین قسمتی از لوح مبارک "برهان" را که خطاب به ذئب و رفقاء میباشد، تذکاراً در ضمن همین لوح درج فرموده‌اند و بطور کلی هر چند این لوح مبارک خطاب به شیخ است ولی در حقیقت اتمام حجت و اكمال رسالت و اثبات

حقانیت بجهت جمیعِ مُنْ فِی الْعَالَمِ است.

حضرت ولی امرالله درخصوص این لوح میفرمایند :

"با ارسال و انتشار این کتاب مُنیر که قریب یک سنه قبل از غروب شمس لا هوت از افق عالم ناسوت از سما، عَزَّ اَحَدَ يَه نازل گردیده صدور الواح و آثار معجزه آسای حضرتش که عدد شان بصد مُجَلَّد بالغ و مُخَرَّن دُرَر و لَثَالِي ثَمَينَه مستخرجه از دریای علم و حکمت آن مظہر کلیه الهیه است، عَلَّا خاتمه مییابد".

لوح این ذئب رایکی از احبابی اصفهان بطورناشناش برسر سجاد شیخ محمد تقی این ذئب گذاشت و او بر حقیقت آن لوح مطلع شد.

این لوح که توسط حضرت ولی امرالله به انگلیسی ترجمه شده است در کتابی مستقل تحت همین نام و در دو چاپ متفاوت تکثیر شده و را اختیار احباب است.

آنچه که ذکرش تا ابد برسر زبانها باقی میماند

به حضور مبارک مشرف شد یم جمعی از احبابی سروستان و فاران نیز مشرف بودند. بعضی از طائفین حول هم حضور داشتند. بیانات مبارک در دلخواهی ما چنان نقش بست که زوالی برای آن ممکن نیست در این مقام بهتر آن دیدم که قارئین محترم رانیز در لذت بیانات مبارکه با خود شریک کنم. این است مضمون بیانات مبارکه :

حمد خدا را که برای مومنین در این امر مبارک آنچه لازم بود نازل فرمود. غرائض و واجبات رامعین و اعمال لازمه را بكمال وضوح در کتاب ذکر کرد. اینک تکلیف کل آنست که قیام به خدمت کنند و امر الهی را عمل نمایند. مومنین باید مطابق آنچه به آنها نصیحت کنیم عمل کنند. مبادا از حد اعتدال تجاوز نمایند و از نصایح و موعظ اعراض کنند. در لوح حاجی میرزا موسی قمی چنین فرموده ام باید طوری رفتار کنی که اگر از چشمدهای ایمان و ایقان و دریاهای علم و عرفان سیراب شوی، لبها را تو به هیچکس چه دوست و چه بیگانه این راز را کشف ننماید و از اسراری که پی برده ای چیزی اظهار نکند و اگر قلبت به آتش محبت اللہ برافروخت، برحد را باش که کسی از راز دلت آگاه نشود و اگر روح تو مانند دریای زخار موج زند، نباید آشکار گردد. خدا داناست که خود مان راهی چوچوت مخفی و مستور نداشتم و در خدمت امر تهاون ننمودیم. با آنکه در لباس اهل علم نبودیم، کرا را "باعلما در نور و مازندران مذاکرات کردیم و حقانیت امر را به آنها ثابت نمودیم. در عزم خود و هن و سُستی رواند اشتم. هرجا طالبی یافته شد، بسوی او شتافتیم و با هر کس مذاکره کردیم، ندای الهی را پذیرفت و در جمیع اهل ایمان داخل شد. اگر اعمال ناقصین نبود، نور و مازندران امروز از مراکز مهم امری شمرده می شد و اهل آن عموماً مومن بودند. در اوقاتی که شاهزاد مهدی قلی میرزا قلعه طبرسی را محاصره کرده بود، ما از نور برای نصرت اصحاب

خارج شد يم وعبد الوهاب را كه يكی از خدام بود ، قبلًا "فرستاد يم تا اهل قلعه را از آمدن ما اخبار نماید . با آنکه دشمنان اطراف ما را گرفته بودند ، همت گماشتيم كه بر نصرت اصحاب بپردازيم . خطرهای گوناگون ما را از اين مقصود بازنداشت . ليكن دست قدرت الهی در مقابل اين منظور مواعنه ايجاد كرد و ما را از نصرت اصحاب بازداشت . حکمت خدا چنین اقتضا کرد که بعضی از اهالی نور که از عزیمت ما به جانب قلعه طبرسی باخبر شده بودند ، میرزا تقی حاکم آمل را از اين منظور باخبر ساخته ، پيش از اينکه ما به قلعه برسیم ، عده‌ای از مأمورین میرزا تقی بما رسیدند . در بین اينکه ما به استراحت مشغول بوديم و چای می‌نوشيديم ، جمعی از سواران ریخته ، اثاث و اسبهای ما را گرفتند و ما را اسیر ساختند . برای سواری من بعد از آنکه اسمیم را برند ، اسب ضعیف ناتوانی معین کردند . زین و برگ اين اسب هم از کار افتاده بود . باقی همراهان ما را به زنجیر کشیدند و نزد حاکم آمل برند . میرزا تقی ما را از چنگال اذیت و آزار علماء نجات داد و در منزل خویش ازما پذیراي کرد . علمای شهر برای اين عمل او را تهدید نمودند او يقين داشت نمی‌تواند ما را از اذیت علماء نگاهداري کند . مادر منزل میرزا تقی بود يم که سردار ، كه در لشگر مازندران بود ، به آمل مراجعت کرد . چون از قضایای ما مطلع شد ، میرزا تقی را توبيخ بسیار نمود و به او گفت چرا باید از تهدیدهای اين علماء نادان

بترسی و از هیاهوی آنها بیم کنی . خوب بود اين جمع را پراکنده می‌ساختی و حاضرين را به طهران مراجعت میدادی . باري دفعه دیگر د ر شهر ساري گرفتار اذیت و آزار مردم شد يم . با آنکه بيشتر از اعيان اين شهر از آشنايان ما بودند و اغلب در طهران با آنها ملاقات کرده بوديم ، بالين همه چون در کوجه و بازار باقدوس عبور می‌کرد يم ، از هر طرف ما را مورد طعنه قرارداده و بصدای بلند فرياد میزند (بابی - بابی) و مانع توانستيم خود را از رفتار زشت آنان برکنار سازيم . در طهران د مرتبه حبس شد يم زيرا به معاونت مظلومين قيام کرده بوديم . اول مرتبه که حبس شد بود يم بعد از قضيه قتل ملاتقى قزویني بود زيرا با متهمين که بد ون گناه گرفتار شکنجه شده بودند همراهی کرد يم . مرتبه دوم در قضيه تيرزدن بمناصرالدین شاه گرفتار حبس شد يم . همین واقعه سبب شد که مارا به بگداد نفي کردند . بعد از مدتی قليل به کوههای کردستان رفتيم و مدتی را به عزلت گذراند يم . محل ما در رقه کوهی بود که به مسافت سه روز راه از آبادی بود و وسائل راحتی بکلی برای مامفوعد بود . تا آنکه شیخ اسماعیل بحال ما اطلاع یافت و غذا و طعام برای ما مهیا میکرد چون به بگداد برگشتيم ، مشاهده شد که از امر باب اخري باقی نمانده و آن اساس بکلی فراموش گشته . همت گماشتيم تا امر حضرتش را از نوحیات تازه بخشيم و از زاویه فراموشی نجاتش دهیم و در منظر عمومی ، حقایق و معارف الهی را بگذاریم . در آنوقت

جمعیح اصحاب و مومنین را خوف و اضطراب فراگرفته بود . فریدا" — وحیدا" براظهار حقایق امر باب قیام نمود یم و باعزم و شباتی محکم اهل نفاق و فتور را مخاطب ساختیم که ای بیخبران کمرهمت محکم بندید و برنصرت اهل حق قیام نمائید و دین فراموش شده را ثانیا" زندگنید . جمیع اهل عالم را دعوت نموده که به انوار مشرقه از افق امر ناظر باشند . پس از آنکه از ادرنه خارج شد یم متصدّیان امور حکومتی اسلامبول درباره ما مطلبی چند در نظر گرفتند و آخر کار قرار براین شد که ما ویاران را غرقه دریای فنا سازند و در بحراندازند این اخبار به طهران رسید و در بین یاران شهرت یافت که حکومت اسلامبول ما ویاران را به دریا اند اخته . مؤمنین خراسان را استطلع این خبر و حشت و اضطراب فروگرفت میرزا احمد از غندی چون این خبر شنید ، اظهار داشت که من این واقعه رانمی توانم تصدیق کنم . زیرا اگر این قضیه راست باشد ، ناچار ادعای سید باب وامر او باطل خواهد بود . پس از مدتی که خبر سلامتی ما در سجن عکا به احبابی خراسان رسید ، همه شاد و مسرور شدند و از متأثت ایمان وايقان میرزا احمد از غندی شکفتی نمودند . از سجن اعظم به ملوک و سلاطین عالم خطابات مهمه والواع عدیده ارسال شد و کل رابر نصرت امراللهی دعوت نمود یم . بواسطه جناب " بدیع لوح سلطان را بشاه ایران فرستاد یم . بدیع در مقابل جمعی از مردان لوح را به شاه تسلیم نمود و توجه او را به تفکر در اطراف مندرجات آن

جلب کرد سایر الواح نیز به سایر ملتوک رسید جواب لوح ناپلئون سوم بوسیله سفیر فرانسه بمارسید . اصل آن جواب در نزد غصن اعظم محفوظ است . مادر لوح امپراتور فرانسه این آیات را نازل نموده بود یم : " يَا مَلِكَ بَارِيسْ نَبِيٌّ الْقَسِيسَ أَنْ لَا يَدْعُقَ الْنَّوَاقِيسَ إِلَّخ " امالوح پادشا هی روس تا کنون بدست او نرسیده و عنقریب به او خواهد رسید ولکن الواح دیگری به او رسیده آنها را خوانده است . شکر کن خدا را که تو را به معرفت امرش موفق نمود زیرا هر کس بمعرفت ایمان رسید از نفوس مقدسه محسوب است و مسلمانان قبل از ایمان و عرفان مصدر اعمال خیریه بوده هر چند آنها را در رهبری ایمان و عرفان را به بندگان خود عطا می فرماید . آنها یکه از ایمان به مظہر امر بی نصیبند ، سبب آنست که مصدر اعمال شنیعه مت هستند . امید و ارم انشاء الله تو حال که بنور الهی فائز شدی بخد امرش قیام نمائی و نهایت جدیت را ابراز کنی تا ظلمات تقليد و کفر را از بین مردم محو و زائل سازی . اعمال توباید بر ایمان شهادت دهد و گمراهان را به راه راست هدایت کند . امشب را هرگز فراموش مکن . امید و ارم که ذکر امشب تا ابد در سر زبانها باقی مانده و داستانش هیچ وقت از صفحه عالم محو نشود . انشاء الله .

الف : اهم وقایع تاریخی حیات حضرت بها «الله را به ترتیب وقوع نهرست کنید .

ب : غیراز بیان حوادث تاریخی چه نکته ها و اصولی راجمال قدم در این خطاب بیان فرموده اند ؟

### راهنمای زندگی سلط بر نفس

حضرت عبد البهاء فرمودند :

«آزادی بسته به محل نیست بلکه بسته به وضعیت است من در آن محل بسیار مسرور بودم زیرا آن ایام برای خاطر خداوند گذشت و زندان برای من آزادی بود . صدمات عین راحت . ممات حیات جاود انسی بشمار میرفت و تحقیر ، افتخار آبدی . این بود که در نهایت سرور روزگار گذراند یم با وجودی که بظاهر زندان بود . وقتی که انسان از حبس نفس آزاد شد ، آن عین آزادی و حقیقت حریت است زیرا نفس بزرگترین زندان است . وقتی چنین آزادی حاصل شد هرگز کسی محبوس نمیشود و تاکسی صدمات مذهبیه مُرعیه را بانها یست عزم واستقامت و با وجہی بشاش و نورانی مقابله ننماید هرگز به این آزادی نائل نگردد . »

آنحضرت همیشه میفرمودند : «زمیسلط بر نفس ازیاد بردن خویشتن است . » نقل از : شرح مختصری از جلوه کوکب میثاق د رلندن

بِقلم لیدی بلا مفیلد

### درس دهم عربی

به افعال و مصادر زیر توجه فرمائید .

مصدر	ماضی	مضارع
علم (دانست)	يَعْلَمُ (ميداند)	عَلِمَ (دانست)
اغلام (مطلع کردن)	يُعْلَمُ (مطلع میکند)	أَعْلَمَ (مطلع کرد)
تعليم (یاددادن)	يُعَلِّمُ (یاد میدهد)	عَلَمَ (یاد داد)
تعالم (یادگرفتن)	يَتَعَلَّمُ (یاد میگیرد)	تَعَلَّمَ (یاد گرفت)
استعلام (طلب آگاهی کردن)	يَسْتَعْلَمُ (طلب آگاهی میکند)	اسْتَعْلَمَ (طلب آگاهی کرد)
با کمی دقیق به افعال و مصادر رفوق متوجه میشویم که با اضافه کردن یک ، د و ویا سه حرف به حروف اصلی فعل (ریشه فعل) چهار معنی جدید و متفاوت از فعل علم بدست آوردیم که مطلع کردن ، یاددادن یادگرفتن و طلب آگاهی کردن می باشد . بنا براین با اضافه کردن - خروجی زائد به ریشه فعل یا شکل ثلاثی مجرد پاره ای مجرد میتوان معانی گوناگونی کسب کنیم ، و برای اینکار ۹ باب برای ثلاثی وجود دارد که به آنها ابواب ثلاثی مزید می گویند یعنی ثلاثی که حروفی به آن اضافه شده است و هر باب دارای معنی خاصی بوده و زن این ابواب در ماضی و مضارع و مصدر کاملان مشخص است که با حفظ کردن آن ابواب میتوان هر فعلی را به باب لازم ببریم و یا باعلم به اینکه فعل در چه بابی است معنی آن را بد اینیم .		

اوzan ۹ باب ثلاشی مزید درماضی ومضارع ومصدر بترتیب زیر است که باید دقیقاً حفظ شود.

ماضی	مضارع	مصدر	فعل
-۱ آفَعَلْ	يُفْعِلُ	افعال	افَعَالْ
-۲ فَعَلْ	يُفْعَلُ	تفعیل	تَفْعِيلٌ
-۳ تَفَاعَلْ	يُفْعَاعِلُ	مُفَاعَلَة	فَاعَالْ
-۴ تَفَعَّلْ	يَتَفَعَّلُ	تفعّل	فَعَّالْ
-۵ تَفَاعَلْ	يَتَفَاعَلُ	تفااعل	فَاعَالْ
-۶ افَتَعَالْ	يَفْتَعِلُ	افتتعال	فَتَعَالْ
-۷ انْفَعَالْ	يَنْفَعِلُ	انفعال	فَعَالْ
-۸ افَعَلْ	يَفْعَلُ	افعل	فَعَلْ
-۹ اسْتَفَعَالْ	يَسْتَفَعِلُ	استفعال	فَعَالْ

هریک از ابواب ثلاشی مزید را بنام مصدر می‌نامند چنانکه گویند آکرم از باب افعال و کرم از باب تفعیل. حال که اوzan افعال ثلاشی مزید را دانستیم معانی ابواب را مطالعه خواهیم کرد.

تبصره: قبل از پرداختن به معانی ابواب، ضروری است فرق بین فعل لازم و متعدد را بدانیم.

قبل "با جمله فعلیه آشنا شده و دانستیم که ارکان جمله فعلیه: فعل، فاعل و مفعول است.

مانند: ضَرَبَ حَسْنُ اَحْمَدًا" یا أَكَلَ الْأَصَبِيَّ الطَّعَامَ  
فعل فاعل مفعول

فعل ضَرَبَ وأَكَلَ رافعه متعدد می‌گویند که علاوه بر فعل به مفعول نیازمند است چرا که اگر بگوئیم: حسن زد. جمله ناتمام است و شنونده می‌پرسد: که را زد؟ یا اگر بگوئیم کودک خورد، خواهد پرسید: چه را خورد؟

اما بعضی افعال هستند که معنی آنها با فاعل تمام می‌شود یعنی جمله‌ها در این صورت مشکل است از فعل و فاعل.

مانند: ذَهَبَ عَلَيْ (علی رفت) و یا جَلَسَ عَلَيْ (علی نشست)  
حسن علی (علی نیکوشد)

همان‌طوری که ملاحظه می‌شود معنی این جملات بدون مفعول کامل است و این‌گونه افعال را که معنی آنها با فاعل تمام می‌شود فعل لازم - می‌گویند بنابراین:

فعل لازم: فعلی است که در انجام و وقوعش فقط فاعل لازم دارد.

فعل متعدد: فعلی است که علاوه بر فاعل به مفعول هم نیازمند است گفته‌یم که جَلَسَ (نشست) فعل لازم است (علی نشست) (جلس علی)

واحتیاج به مفعول ندارد حالا اگر بخواهیم بگوئیم (علی نشانید) فوراً شنونده سوال خواهد کرد، که را نشانید؟ پس جمله (علی

نشانید) کامل نیست و احتیاج به مفعول دارد. مثلاً "باید بگوئیم: (علی حسن را نشانید)" که فعل متعدد این جمله علاوه بر فاعل به مفعول

نیز نیازمند است پس باید بطریقی فعل لازم را متعدد کنیم؛  
یکی از راههای آن استفاده از ابواب ثلاثی مزید است که به بررسی  
آنها خواهیم پرداخت

### ۱- باب افعال

هر فعل ثلاثی مجرد که به باب افعال برود، در ماضی و مضارع و  
 مصدر بروزنهای زیر می‌آید

افعل	يُفْعِل	أفعال
نَزَلَ —————	يُنَزِّلُ	إِنْزَال
جَلَسَ —————	يُجَلِّسُ	إِجْلَاس
حَسَنَ —————	يُحَسِّنُ	إِحْسَان

بقیه موارد آن بدین قرار است:

امروزه ایپ	امروزه حضر	امروزه جحد	امروزه نهی	امروزه نفی	استفهام
ليُفْعِلُ	أَفْعِلُ	لَمْ يُفْعِلْ	لَا يُفْعِلُ	لَا يُفْعِلُ	هَلْ يُفْعِلُ
ليُخْسِنُ	أَخْسِنُ	لَمْ يُخْسِنْ	لَا يُخْسِنْ	لَا يُخْسِنْ	هَلْ يُخْسِنْ

معانی باب افعال:

متعدد کردن: بعضی از افعال ثلاثی مجرد که "لازم" هستند اگر باشد  
بساب هر دشوند "متعدد" می‌گردند.

جلس (نشست) (لازم)	جلس (نشانید) (متعدد)
حسن (نیکوشد) (لازم)	حسن (نیکی کرد) (متعدد)
نزل (نازل شد) (لازم)	نزل (نارود آورد) (متعدد)
باب افعال معانی زیادی دارد که معروفترین آن متعدد کردن است که ما نیز به آن اکتفا می‌کنیم.	

تبصره: ساختن امر حاضر از مضارع باب افعال مثل ثلاثی مجرد  
است منتهی همزة فعل امر در ثلاثی مجرد همانطوریکه  
دانستیم اگر عین الفعل مضارع مضموم باشد، مضموم است مثل  
کتب یکتب که امر آن می‌شود: أَكْتُب و اگر عین الفعل مضارع  
مكسور و یا مفتح باشد حرکت همزة، امر مكسور است.  
حال باید بدانیم که همزة، فعل امر در صورتیکه از مضارع باب  
افعال ساخته شود همیشه قطع است و مفتح (همزة قطع و  
وصل را در دروس قبل مطالعه کردید)

تجلس (می‌نشانی تویکردن) که امر آن می‌شود **أَجْلِس** (بنشان تو  
یکردن) که بدین ترتیب ساخته می‌شود. تجلس  
تجلس حذف حرف مضارعه جلس آوردن همزة قطع مفتح **أَجْلِسْ جَزْمٌ**  
**آخر فعله أَجْلِس**  
تمرینات:

- ۱- چرا فعلی را به ابواب ثلاثی مزید می‌بریم؟
- ۲- فعل های را که اصلشان سه حرف است، چه می‌گویند؟

۳— فعل های را که اصلشان چهار حرف است چه میگویند ؟

۴— اگر فعل حرف زائد داشته باشد به آن چه میگویند ؟

۵— وزن ماضی و مضارع ومصدر را باب افعال را بنویسید ؟

۶— در امر حاضر کدام باب همراه قطع و مفتوح است.

۷— فرق فعل لازم و متعددی در چیست ؟ برای هر کدام سه مثال بزنید

تمرین ۲ :

افعال کمل (کامل شد) — خارج (خارج شد) را به باب افعال

برده و ماضی و مضارع ومصدر آنها را همراه با معنای متعدد پشان

بنویسید .

تمرین ۳ :

معانی افعال زیر را بنویسید .

پُنْزِل — هَلْ بُنْزِل — لَمْ أَنْزِل — أَنْزِلَن — لِبُنْزِلُوا —

أَنْزِلَتُن — لَا نُنْزِلِي

د وستان عزیز چون دروس عربی مرحله آینده براساس دروس —

مراحل گذشته تنظیم شده و دفتر قواعد و سیله‌ای است که امکان

تمرین و مراجعات بعدی را فراهم می‌سازد، بنابراین لازم است

حد اکثر تا قبل از شروع مرحله، بعد، کلیه قواعد خوانده شده را به

دفتر مخصوص "قواعد عربی" خود منتقل کرده باشید تا از این

جهت دچار اشکال نشوید .

مونقیت شما آرزوی ما است

## لغات جزو شماره ۳۰

اُنس : بهجهت — فرح — الفت

اوپاش : مردم پست و فروماهه (از ریشه و بش می‌باشد)

آنفس : اشخاص — افراد — مردم (فرد : نفس)

ابتعاد : دوری کردن ، فاصله گرفتن

آختاب : سالها — مدت‌ها (فرد آن: حُقب : مدت هشتاد سال ببالا)

ایپیش : سفید — سفید پوست موئنت : بَيْضَاءً جمع: بِيْضُن — بَيْضَاءً (سفیدی)

أسود : سیاه — موئنت : سَوْدَاءً جمع: سُود — (سود : سیاهی — علم خواندن ونوشتن)

اصغر : زرد — زرد رنگ موئنت : صَفَرَاءً جمع: صُفْرُ

اسمر : تیره رنگ — گندم‌گون — موئنت : سَمْرَاءً جمع: سُمْرُ

احمر : سرخ — قرمز رنگ . موئنت بَحْرَاءً جمع: حُمْرُ

ادنى : پست تر ، موئنت : دُنْيَا

اسنی : روشن تر (ین) — آشکارتر (ین) — بلند تر (ین) — بالاتر (ین) . سَنَنِي ، سَنَنِي : عالیه ، محترمه

ارفع : بلند تر (ین) — برتر (ین) — رفیع تر (ین) — بلند قد رتر (ین)

اختناق : خفه شدن — خفه کردن — گلوگرفتن — خفگی .

حاله : حواله کردن — امری را به عهده کسی اند اختن — حواله

دادن — . . .

اِرجاع : برگردانیدن — پس فرستادن — رجوع کردن امری — مُحَوَّل کردن .

آمر : امر گندنه — فرمان دهنده اهتمام : کوشش در کاری نمودن — همت گماشت — غمخواری کردن محزون شدن .

آخوند : فرزندان — نوادگان (مفرد : حَفِيد ) افول : غروب کردن ، پنهان شدن ، غائب شدن بیولوژی : زیست شناسی — شناخت موجودات زنده بهائیم : چهار پایان ، حیوانات

بَشَاش : گشاده رو ، خندان (دارای بَشَاشت : خوشروئی ) .

تاجیک : اهل تاجیکستان روسیه تنزیل : فرود آوردن — فروفرستادن - پائین آوردن (مقام) - وحی کردن کلام الهی به رسولان - روح پول تفرد : تنها ویکه شدن — یگانه و بی مانند بودن یا شدن — به تنهایی عمل کردن .

تَهَاؤُن : خفیف و سُبْک شمردن — سهل انگاری و سستی .

ثلاثه : سه — سه تائی جوهر : اصل و خلاصه هرچیز — آنچه قائم بالذات باشد (مقابل عرض) — اصل و ذات طبیعی هرچیز — جزء غیر قابل تقسیم هر شیئی .

جزیه : مجازات ، خراج و مالیات سرانه که از غیر مومنان گرفته می شد

حد : مجازات — منع — مرز — اندازه — حکم — جمع : حدود حاره : گرم — سوزان — سخت و پرتاب .

حتی الْقُوَّة : تاحد توانائی

ختام : صهرا کردن — از کار فارغ شدن — بتمام و کمال نمودن . خطابات : (مفرد : خطابه ) نطق ها — سخنرانی ها

دُهور : زمانهای دراز . مفرد آن : دَهْر

دخل : داخل شدن — ربط و مناسبت — دخالت کردن در کاری — عایدی حاصله (مدادخل) — افزایش سرمایه

دریای زَخَّار : دریای پر موج و متلاطم

ذوات : اشخاص — صاحبان (مفرد : ذات که موئنت ذات است) .

ذَنْب : گناه — جرم (جمع : دُنُوب)

رفف علیا : جایگاه بلند و مُشرف .

رُكِنِ رَكِين : پایه و ستون محکم و ثابت

رائیه : نسبیم و بیوی خوش . (رائیه عرض استشمام شود : نشانه و اثری از سوءنیت موجود باشد )

رباتِ حِجال : (حِجال: جمع حِجله : اطاق آراسته و مزین ) زنان حجله نشین — منظور زنان عفیفه و مستوره می باشد .

سَيِّئَه : زشت — قبیح — ناپسند .

شَهْدِ فَائِق : عسل خوب و ممتاز و خالص . شَهْد : شیرینی — فائق : برتر ، غالب

صور : صورتها — شکلها — نقشها (مفرد : صورت) .

صُنْعٌ : عمل و کار — اثر — ساخته.

صَحَابَةٌ، صَحَبَةٌ : یاران — ملازمان — معاشران — صاحبان (مفرد: صاحب).

(أَمْرَالله) طفَلٌ رَضِيعٌ : کودک شیرخوار. (امرتازه که راهی طولانی در پیش دارد) عَزِيزٌ نُزُولٌ یافت : (لوح، حکم، دستور) به رفعت و عزت نازل شد، افتخار صدور و نزول یافت.

عَجْمٌ : نَزَادٍ غیر عرب أَعْمَمٌ از ایرانی یا تُرک یا اروپائی- ایرانی — فارس زبان.

عُقُوبَةٌ : مجازات بد — کیفر بد — سزای بد — شکنجه و عذاب. فَانْصَفُوا يَا أَهْلَ الْإِنْصَافِ : پس انصاف دهید ای مُنصفين (نادگران) فَيُوْضَاتِ (الْهَتِيَّة) : بخشش ها (آنچه از طرف حق به خلق عطا شود) مفرد آن: فیض (فیضان: فراوانی آب، لمبریزشدن) فیما بین: آنچه که در بین دویا چند چیز (یا انسان) منظور نظر باشد کائنات: موجودات — جهان (شامل کائنات ارضیه و کائنات جوییه)

مفرد: کائن

لَا وَاللَّهِ: نه قسم بخدا (بخدا قسم اینطور نیست)



لَفَالِّي ثَمِينَه : مروارید های گران قیمت و نفیس.

مَرْتَبَتٌ : مقام — رتبه — مَنْزُلَت.

مَفْسُورٌ : سخت، دشوار (عُسْرَةٌ: تنگ ستی، دشواری)

مُعْجَزٌ شَيْءٌ : دارای اعْجَاز، مُعْجَزَه آسا، معجزه کننده

مَرْتَكِبٌ : انجام شده (اسم مفعول از مصدر را رتکاب) (مَرْتَكِبٌ: گناه

ورزنده، اجرا کننده، عملی زشت. (اسم فاعل)

مُعارضٌ : مُخالف.

مَذَمَّتٌ : نکوهش، ملامت و عیبجوئی

مُؤَاسَاتٌ : حضرت بهاءالله می فرمایند: "معنی مؤاسات که در کتاب

اللهی نازل شده این است که هر یک از مومنین سایرین را

مثل خود مشاهده نماید یعنی خود را اعلی نشمرد و اغایاء

غُرَاءٌ را از مال خسود محروم ننمایند و آنچه از برای خود از

امورات خیریه اختیار می نمایند از برای مومنین هم همان را

اختیار کنند".

مُتَخَلِّقٌ : خُلُقٌ پذیر — مُتَصَفِّدٌ ارای اخلاق و رفتار

مُنْعَطِفٌ : (اسم فاعل از انعطاف) : خَم (شونده) — مُنْحَنِي

(شونده) — پیچ خورنده — مُتمَالِيَل — مُاپِل، دارای ملاحت

مُشَبَّثٌ نَافِذَه : اراده نفوذ کننده، اراده موثر

مُحَوَّرٌ: خط حقیقی یا نرضی که جسم یا اجسام دیگرد ور آن دو ران کند

د رآثا رمبارکه بعضی از قوای روحانیه (مانند عهد و ميثاق) به محور

تشبیه شده است.

**مُنْكِنُ الْحُصُول** : کاری یا چیزی که وقوع آن وبا بدست آوردن آن میسر و ممکن باشد .

**مُمَاثِل** : همانند — مثل هم — شبیه .

**مُبِين** : واضح و آشکار کننده — توضیح دهنده — شرح دهنده — بیان کننده ، مقصود حق در آیات و آثار .

**مَعَ الْوُضُف** : با وصف این — با این همه . با وجود این توضیحات

**مُحْصَن** : مرد زن دار ، متزوج

**مُحَصَّنَة** : زن شوهردار متزوجه (احسان : به قلعه درآوردن )

**مَارِب** : حاجات — نیازها — خواسته ها (مفرد : مارب ) .

**مَشَابَه** (در فارسی) : مثل — مانند — درجه — اندازه .

**نَفْخ** : دمیدن نفس — باد کردن

**نَبات** : گیاه — هر رُستنی از زمین ( از سبزیجات یا درختان یا علف وغیره ) .

**نَافِذُ الْحُكْم** : کسیکه فرمانش موئثر و مورد قبول باشد وداد ، وَد : مَحْبَت — دوستی .

**وَهْمِيَه** : وهمی : خیالی ، از روی گمان و خیال ، بدون واقعیت .

**وَصْقِي** : شخصی که برابر وصیت مأمور امور معین شده میگردد — وکیل — ناینده با اختیار .

**هَيَّاكل** : مفرد : هَيْكَل — صورت و قالب شخص — جهه و اندام و قامت — تمثال — (کنایه از اشخاص و افراد معینه )

يا ملک باريں نبیٰ الْقَسْپَسَ آن لَا يَدْقَ آنَّوَاقِیْسَ: اي پادشاه پاریس کشیش را خبرگن که دیگرناقوس هارا به صد اد رنیا ورد .

### اعلام جزوء ۳۰

**ام المعايد غرب** : لقب مشرق الاذکار امریکا در شیکاگو میباشد .  
**رقشا** : بمعنی مارگزنده ، افعی خطرناک ، لقبی است که جمال مبارک در لوح "برهان" به میرسید حسین امام جمیع اصحاب داده اند .  
 جناب آقا میرزا حسن اصفهانی (سلطان الشهداء) در پاسخ حاکم اصفهان علت اصلی ضدیت را بیان داشت : (دشمنی امام جمیع اصفهان از آنست که چندین سال مخارج مأکول و ملبوس خود و عیالش را داده ام و مبلغی از او طلب دارم . چون این ایام مطالبه طلب خود کرده ام بدشمنی او مبتلا گشته ام .... ) ع ۱۶ رحیق مختوم ۱ .  
 ذئب و رقشا ، اولین عاملان قتل نورین نیزین و جمعی دیگراز شهدای اصفهان و حومه آن شهر بوده اند و عاقبت در همین دنیا مکافات — اعمال خوبی را دیده اند ( به رحیق مختوم جلد ۱ مراجعت شود ) .

**حنبلی** : یکی از چهار مذهب بزرگ فقهی اهل سنت است . مؤسس آن ابو عبد الله احمد بن حنبل ( ۱۴۱-۲۴۱ هـ . ق ) میباشد .

**حنفی** : یکی از چهار مذهب بزرگ فقهی اهل سنت است که مؤسس آن ابو حنفیه نعمان بن ثابت بود ( ۸۰-۱۵۰ هـ . ق )

سجن اعظم : قشله عسکریه عکا — تعداد دیارانی که در آن قشله مسجون گردیدند با خود حضرت بهاءالله به ۷۲۵ نفر رسید که . ۲ — نفرشان از خانمها بودند . — دوران سجن آن حضرت در خود عکا ۹ سال وبا مسجونیت در حومه عکا جمعاً ۴۶ سال طول کشید .

ع۱۳۱ اسرار آثار جلد ر — ق وع۹ عاطلاعات احصائی شافعی : نام یکی از چهار مذهب بزرگ فقهی اهل سنت است که مؤسس آن ابو عبد الله محمد بن ادريس شافعی (متولد در ۱۵۰ هجری) است .

مالکی : نام یکی از چهار مذهب فقهی بزرگ اهل سنت است که مؤسس آن ابو عبد الله مالک بن أنس (۱۷۹-۹۰ هـ . ق) بود .

فاران : لقب شهر فردوس در جنوب غرب خراسان ، که نام قدیمی آن "تون" بوده است .

ملاتقی قزوینی : عموی حضرت طاهره (در جزو شماره ۸ ضمن شرح حال حضرت طاهره توضیحاتی موجود است)

ملا کاظم طالخونچه‌ای : ایشان از علمای اسلامی و از اعاظم شهدای امر در عهد ایهی می‌باشند . یکماه پیش از نورین نیزین در — اصفهان در نهایت مظلومیت با مر ظل السلطان و فتوای شیخ محمد باقر شهید شدند .

میرزا اشرف آباده‌ای : از مبلغین روحانی و نورانی امراللهی متولد



مۇسىدەملى مطبوعات اتارى

۱۳۱ بىدىئى